

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Zdeňka Kühna a soudkyň Michaely Bejčkové a Sylvie Šiškeové v právní věci žalobce: **Mgr. D. D.**, zast. Mgr. Davidem Macháčkem, T. G. Masaryka 108, Kladno, proti žalovaným: **1) Ministerstvo spravedlnosti**, sídlem Vyšehradská 424/16, Praha 2, a **2) Vazební věznice Olomouc**, sídlem Švermova 2, Olomouc, v řízení o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 18 A 27/2021, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci ze dne 23. 2. 2021, čj. 65 A 100/2020-49,

t a k t o :

Usnesení Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci ze dne 23. 2. 2021, čj. 65 A 100/2020-49, **s e r u š í**.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce (stěžovatel) podal u Krajského soudu v Ostravě – pobočky v Olomouci dne 20. 10. 2020 žalobu, kterou se domáhal ochrany proti nezákonnému zásahu správního orgánu. Stěžovatel nadepsal své podání „*žaloba dle § 82 s. ř. s. proti vyřízení stížnosti na nevydání léčebného konopí věznicí dne 20. 8. 2020*“. Za žalované označil Ministerstvo spravedlnosti a Vazební věznici Olomouc („*Ministerstvo spravedlnosti, Vyšehradská 16, 128 10 Praha 2 ve spojení Věznice MSpČR, Švermova 2, 771 57 Olomouc*“). Krajský soud usnesením ze dne 19. 11. 2020 přiznal stěžovateli osvobození od soudních poplatků. Usnesením z téhož dne pak stěžovatele vyzval k doplnění žaloby. Na hlavičce usnesení soud označil za žalovaného pouze Ministerstvo spravedlnosti. Stěžovatel žalobu doplnil 6. 12. 2020. Krajský soud poté postoupil věc usnesením ze dne 23. 2. 2021, čj. 65 A 100/2020-49, Městskému soudu v Praze. V odůvodnění krajský soud uvedl, že není místně příslušný, neboť správním orgánem, který podle tvrzení zasáhl do práv stěžovatele, je Ministerstvo spravedlnosti, tedy místně příslušným soudem je Městský soud v Praze.

Rozhodnutí NSS o nesouhlasu městského soudu s postoupením věci (Nad 79/2021)

[2] Dne 9. 4. 2021 obdržel NSS nesouhlas Městského soudu v Praze s postoupením této věci dle § 7 odst. 6 s. ř. s. O tomto nesouhlasu rozhodl NSS usnesením ze dne 28. 5. 2021, čj. Nad 79/2021-64. NSS v tomto usnesení uvedl, že mezi krajským a městským soudem vznikl spor o to, kdo je v projednávané věci žalovaným správním orgánem, od jehož určení se odvíjí posouzení místní příslušnosti soudu ve správním soudnictví. Pro právní posouzení, kterému správnímu orgánu je ve smyslu § 83 s. ř. s. s ohledem na žalobcovo tvrzení přičitatelné jednání, jež má být podle žalobce nezákonným zásahem, je třeba, aby si soud ujasnil, které jednání veřejné správy žalobce považuje za nezákonný zásah (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 9. 12. 2014, čj. Nad 224/2014-53, č. 3196/2015 Sb. NSS). Není-li to z žaloby zřejmé, musí soud vyzvat stěžovatele k doplnění či upřesnění popisu jednání, aby mohl posoudit otázku pasivní legitimity a na ni navazující otázku místní příslušnosti.

[3] NSS se v usnesení Nad 79/2021 ztotožnil s názorem krajského soudu, že žaloba neobsahovala dostatečně určitá tvrzení pro posouzení ani jen místní příslušnosti soudu. Doplnění žaloby ze dne 6. 12. 2020 však mělo být pro krajský soud dostatečným vodítkem pro posouzení, že napadeným zásahem není vyřízení stížnosti proti postupu věznice, ale sám tento postup. Stěžovatel mj. výslovně uvedl, že je mu „*zneprístupněn přístup ke konopí a jeho produktům*“; dále popisuje své zdravotní potíže, na což navazuje, že „*je tak nezákonným zásahem zasaženo do základních práv žalobce garantovaných LZPS jako je právo na zdraví a zákaz mučení, týrání a poškozování zdraví. Tento zásah trvá a opakuje se, protože ani jedna věznice, resp. zdravotní středisko věznice, kde žalobce pobýval a pobývá, mu neumožňuje konopnou terapii.*“ Stěžovatel dále doplnil návrh výroku rozsudku soudu tak, že navrhuje, aby soud zakázal správnímu orgánu, aby pokračoval v porušování práv stěžovatele a přikázal správnímu orgánu zajistit stěžovateli dostupnost léčby konopím, a to do 30 dnů od rozhodnutí soudu. Nejpozději z doplnění žaloby je zřejmé, že za podstatu nezákonného zásahu do svých práv stěžovatel považuje odpírání léčebného konopí ze strany věznice. Vyřízení stížnosti ministerstvem stěžovatel výslovně zmiňuje v tom kontextu, že se před podáním zásahové žaloby pokusil využít prostředky ochrany či nápravy uvnitř veřejné správy (§ 85 s. ř. s.).

[4] Žalobou vytýkané jednání je přičitatelné Vazební věznici Olomouc, neboť to byl lékař zdravotnického střediska při této věznici, kdo podle žalobního tvrzení odmítl stěžovateli předepsat léčebné konopí. Kritériem pro určení místní příslušnosti soudu ve správním soudnictví je tedy právě místo sídla Vazební věznice Olomouc. NSS proto v usnesení Nad 79/2021 shledal nesouhlas městského soudu s postoupením věci důvodným. Jako soud místně příslušný k projednání a rozhodnutí žaloby určil NSS krajský soud, neboť právě v jeho obvodu má sídlo správní orgán, který podle žalobního tvrzení provedl zásah (§ 83 s. ř. s. a § 7 odst. 2 s. ř. s.).

Kasační stížnost proti rozhodnutí o postoupení věci

[5] Již 19. 3. 2021 podal proti usnesení krajského soudu o postoupení věci kasační stížnost též žalobce (stěžovatel). V kasační stížnosti mj. uvádí, že žalovaným správním orgánem je olomoucká věznice.

[6] Kasační stížnost proti rozhodnutí soudu o postoupení věci podle § 7 odst. 6 s. ř. s. je přípustná (srov. usnesení ze dne 21. 12. 2007, čj. Nad 22/2007-101, č. 2503/2012 Sb. NSS). Napadeným usnesením o postoupení věci již krajský soud není vázán, neboť je vázán rozhodnutím NSS, kterým dovedl příslušnost krajského soudu k rozhodnutí věci (viz § 7 odst. 6 s. ř. s.). Usnesení krajského soudu, kterým věc postoupil městskému soudu, však stále formálně existuje. Proto ani nelze říci, že by odpadl předmět řízení o kasační stížnosti.

[7] NSS tedy o kasační stížnosti rozhodl. Vyšel přitom z usnesení Nad 79/2021, které je obsáhle popsáno výše. Na základě shora popsaných důvodů lze uzavřít, že napadené usnesení o postoupení věci je nesprávné, proto NSS toto usnesení zrušil. Dalšími argumenty stěžovatele se již nezabýval, protože se zcela mýjí s předmětem řízení o této kasační stížnosti.

[8] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti NSS nerozhodoval, neboť o této otázce rozhodne krajský soud v rozhodnutí, kterým skončí řízení o žalobě.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e n í** opravný prostředek přípustný.

V Brně dne 11. června 2021

Zdeněk Kühn
předseda senátu